

nieuwsbrief van januari 2008

Editoriaal

[Onze beste wensen voor 2008...](#)

Vlaams Gewest

[Vlaams beleid: ondersteuningsstructuren worden hertekend](#)

[Themadag rond het deugdelijk bestuur van coöperaties](#)

[In het kort: Derde Weken van de Sociale Economie](#)

Brussels Gewest

[Nieuws van het Brussels gewestelijk budget voor de sociale economie](#)

Waals Gewest

[Voorontwerp van decreet over de sociale economie](#)

[Studie over de overdracht van bedrijven aan de werknemers](#)

[Brochure over bedrijfsoverdracht](#)

[Nieuwe uitdagingen voor het leer-werkbedrijf 'Le Coudmain'](#)

Federaal

[Crocus, een forum over economie, solidariteit en samenleving](#)

[Werkmiddelen en goede praktijken onderling delen op het net](#)

[Schijnwerper op de Europese coöperatieve vennootschap](#)

[De Nationale Raad voor de Coöperatie werkt aan zijn communicatie](#)

[In het Kort: Burgerschapsprijs 2007](#)

Europa

[Sociale economie : een sleutelsector voor concurrentiekracht en tewerkstelling...](#)

[In het kort: CIRIEC , 50 jaar in België](#)

Editoriaal

 Onze beste wensen voor 2008...

In 2008 zal het bevorderen, ontwikkelen en versterken van de sociale en coöperatieve economie meer dan ooit de hoofdbekommernis van Febecoop zijn. Daartoe zullen onze teams concrete antwoorden blijven bieden in samenwerking met alle stakeholders die onze ambitie delen. Op Europees vlak zal onze prioriteit blijven bestaan uit het consolideren van Cooperatives Europe als draaischijf tussen de diverse nationale en sectorale organisaties en de Europese instellingen. De recente wetgevende initiatieven die door de Commissie werden genomen inzake

vennootschapsrecht, concurrentie of boekhoudkundige normen – om maar enkele te noemen van de dossiers die ons interesseren – tonen aan hoe dringend deze consolidatie geworden is.

Op nationaal vlak verwachten we van de volgende federale regering, zoals we in ons memorandum reeds stelden, vooral dat ze alle bestaande maatregelen in stand houdt om de ontwikkeling van de ondernemingen van de sociale en coöperatieve economie te stimuleren, ongeacht de sectoren waarin ze actief zijn.

Op gewestelijk en plaatselijk vlak, ten slotte, zullen we dankzij de activiteiten van onze drie adviesbureaus de inspanningen verder zetten om het sociaal en coöperatief ondernemerschap te steunen en te bevorderen.

Het komende jaar zal zeker niet vrij van zorgen zijn, onder andere op politiek en economisch vlak. Dat we 2008 toch met vertrouwen tegemoet zien, is mede te danken aan het vertrouwen en de steun van onze ondernemingen.

Ik wil ze daar in het bijzonder voor bedanken en hen, net als onze lezers en lezeressen, mijn beste wensen voor het nieuwe jaar aanbieden.

Jean-François Hoffelt
Algemeen Secretaris

[Artikel tonen / print](#) | [Inhoud](#)

Vlaams Gewest

 Vlaams beleid: ondersteuningsstructuren worden hertekend

Binnen het Vlaams beleid kregen de ondersteuningsstructuren van de sociale economie, waaronder de adviesbureaus, een plaats in het Meerwaardenbesluit.. Zeven jaar na datum was voor het beleid de tijd rijp om deze structuren te evalueren en in functie daarvan het meerwaardenbesluit te wijzigen.

Ter voorbereiding hiervan werd advies gevraagd aan diverse stakeholders. Het gaat om:

- Een wetenschappelijk onderzoek van het HIVA dat de noden aan ondersteuning van de sector in kaart bracht
- Een advies van het Departement WSE en het Vlaams Subsidieagentschap
- Een advies van de sector in de schoot van VOSEC

Op basis van de adviezen zal een beleidsvoorstel worden uitgewerkt. Dit voorstel zal voorwerp van bespreking zijn in de schoot van VOSEC in functie van een wijziging van het meerwaardenbesluit. Tevens zal een ronde tafel georganiseerd worden met de sector ter bespreking van de beleidsvoorstellen.

De volgende principes voor een flankerend Sociale Economie beleid inzake ondersteuning worden voorgesteld:

- Afgestemd zijn op de noden van de gebruiker, zijnde de sociale economie bedrijven;
- Een specifieke meerwaarde bieden ten aanzien van het regulier ondersteuningsbeleid ten aanzien van bedrijven en organisaties;
- Gebaseerd zijn op een duidelijke taakafbakening, een onderscheid makend tussen informatie, promotie/prospectie, advies, begeleiding, belangenbehartiging, evaluatie, controle;
- De samenwerking in de sector bevorderen;
- Afgestemd zijn op andere (bvb, lokale/provinciale) ondersteuningsstructuren;

- Professionalisering van de sector ten goede komen.

Febecoop adviesbureau, dat deze uitgangspunten kan onderschrijven, heeft dan ook zijn medewerking verleend aan de initiatieven van het HIVA en VOSEC en zal ook in het kader van de komende rondetafel constructief mee debatteren over de voorstellen van het beleid.

Info: p.bosmans@febecoop.be

[Artikel tonen / print](#) | [Inhoud](#)

 Themadag rond het deugdelijk bestuur van coöperaties

Febecoop adviesbureau Vlaanderen en Coopkracht houden op 15 januari in Berchem een "themacafé" over het deugdelijk bestuur van mens- en milieuvriendelijke coöperaties. Bedoeling is om samen met de verantwoordelijken van de coöperaties na te denken over hun eigen bestuur en hun methodieken aan te reiken om dit te verbeteren.

Deugdelijk bestuur (corporate governance) heeft betrekking op alle codes, overeenkomsten en gebruiken die de besluitvorming binnen een onderneming regelen. Hoe vertaalt zich dat in een coöperatieve onderneming van de sociale economie? Wat is de rol van de raad van bestuur in een dergelijke structuur? Hoe kan men de RvB van een coöperatieve onderneming met werkende vennoten rekening doen houden met het verschil tussen dagelijks beheer, vooruitzichten op lange termijn en emotionele aspecten van het project? Peter Bosmans van Febecoop adviesbureau Vlaanderen zal een antwoord geven op deze vragen tijdens het eerste deel van dit themacafé. Twee verantwoordelijken van coöperatieve ondernemingen (Ecopower en Magelaan) zullen vervolgens hun mening geven over de "code voor deugdelijk bestuur van coöperaties" die 49 pistes aangeeft om zijn "corporate governance" te verbeteren.

Info en inschrijvingen: p.bosmans@febecoop.be

[Artikel tonen / print](#) | [Inhoud](#)

 In het kort: Derde Weken van de Sociale Economie

Na het onbetwistbare succes van de twee eerste *Weken van de sociale economie* georganiseerd door VOSEC en mee in goede banen geleid door Febecoop in 2006 en 2007, is de derde editie al in voorbereiding. Een bijzonderheid van deze weken van de sociale economie is dat er een publicatie verspreid werd op de campussen om de studenten voor te bereiden op dit evenement, dat in maart 2008 zal plaats hebben: het ABC van de sociale economie. Een ludieke publicatie waarmee de student kan kennismaken met de verscheidenheid van de sociale economie.

Info: p.bosmans@febecoop.be

[Artikel tonen / print](#) | [Inhoud](#)

Nieuws van het Brussels gewestelijk budget voor de sociale economie

Op de website die een overzicht biedt van de werkzaamheden van het Parlement van het Brussels Gewest, tonen de cijfers voor 2008 m.b.t. de sociale economie aan hoeveel de voorbije jaren geïnvesteerd werd in inschakelingsondernemingen (IO) en plaatselijke initiatieven voor ontwikkeling van de werkgelegenheid (PIOW). Het budget stijgt immers van 3.250.000 € tot 4.500.000 € voor de erkende structuren.

De financiële moeilijkheden van deze structuren zijn echter zo groot dat het Gewest onlangs in zijn aanbestedingsberichten twee analyse- en adviesopdrachten uitschreef. De eerste opdracht gaat over de adviesbureaus voor sociale economie, de tweede over de financiële situatie van de IO en IPOW.

Alle cijfers zijn beschikbaar [op weblex](#)

[Artikel tonen / print](#) | [Inhoud](#)

Waals Gewest

Voorontwerp van decreet over de sociale economie

Op 19 juli 2007 keurde de Waalse regering het voorontwerp van decreet goed dat werd ingediend door minister van Economie en Tewerkstelling Jean-Claude Marcourt.

Deze tekst heeft tot doel de reikwijdte van de sociale economie in het Waals gewest te bepalen en de Waalse regering toe te laten om nieuwe beleidslijnen uit te werken ten gunste van de sociaal-economische ontwikkeling in Wallonië. Tijdens de herfst werd de CWESMA geraadpleegd, die een advies verstrekke waarin de positieve aspecten van de uitwerking van dit decreet belicht werden : versterken van het imago van de sector, de definitie van sociale economie in de vorm van een decreet gieten, de vertegenwoordiging van de sector steunen, een decreetale basis geven aan de financieringen van specifieke acties en projecten, een adviesraad oprichten.

Febecoop steunt dit initiatief, dat de sector van de sociale economie op verschillende vlakken zal helpen vooruitgaan.

Info : jp.pollenus@febecoop.be

[Artikel tonen / print](#) | [Inhoud](#)

Studie over de overdracht van bedrijven aan de werknemers

Begin december maakten Febecoop agence conseil Wallonie en Credal Conseil de resultaten bekend van hun TREES-studie over bedrijfsoverdracht in een logica van sociale economie.

Ondanks een groeiende belangstelling van de overheid en de bedrijfswereld voor de overdracht van ondernemingen, zijn voorbeelden van overnames door het geheel of een deel van de

werknemers, m.a.w. in een logica van sociale economie, vrij uitzonderlijk. De adviesbureaus van Febecoop en Credal stelden de Waalse minister van Sociale economie voor om aan dit onderwerp te werken in het kader van een project dat de naam TREES (Transmission d'Entreprises en Economie Sociale) kreeg. Gedurende verschillende maanden vergaarden ze de bestaande informatie, hadden ze ontmoetingen met deskundigen en verzamelden ze getuigenissen om te analyseren waarom er zo weinig overnames van dit type zijn. Eerste vaststelling : de zeldzame succesverhalen en het gebrek aan expertise over dit onderwerp in ons land leiden tot een ongunstig vooroordeel bij de geïnteresseerden. En al is er verder niets in de Belgische wetgeving dat de overname door de werknemers van hun bedrijf in de weg staat, is er evenmin iets dat dit stimuleert. Nochtans blijft het belang om aan deze kwestie te werken en een concreet systeem op poten te zetten nog altijd even actueel. Uit economisch oogpunt maakt de huidige conjunctuur (talrijke KMO's waarvan de eigenaar de pensioenleeftijd nadert en waarbij de inzet erin bestaat het bedrijf, de werkgelegenheid en de knowhow in stand te houden te behouden, sluitingsdreiging wegend op lokale filialen die voldoende competitief maar niet genoeg winstgevend zijn...) bedrijfsovernames door de werknemers haast onafwendbaar. Die zijn echter enkel mogelijk als onder het personeel en in het bijzonder binnen de vakbondsorganisaties voldoende belangstelling voor de kwestie leeft. Die zijn hierover echter verdeeld. Meer nog, de vertegenwoordiging van de werknemers voelt zich onwennig bij deze extra betrokkenheid en verantwoordelijkheid. En, zelfs bewustgemaakt worden deze laatsten nog altijd geconfronteerd met reële obstakels zoals de toegang tot financiering of tot steun vanwege gespecialiseerde adviseurs.

Naast deze vaststellingen bestond het doel van TREES er tevens in concrete pistes voor te stellen om bedrijfsovernames door de werknemers te bevorderen. De primeur hiervan is voorbehouden aan de minister, maar ze zullen een ander project, het Europese project REDDI (Reprise d'entreprises et développement durable dans les entreprises d'insertion) de kans bieden om op een stevige basis van start te gaan.

Info:d.dulsthere@febecoop.be

NB : het project REDDI wordt gevoerd in samenwerking met Credal, SAW-B en Syneco.

[Artikel tonen / print](#) | [Inhoud](#)

 Brochure over bedrijfsoverdracht

Ter afronding van hun studie over bedrijfsoverdracht gaven Febecoop agence conseil Wallonie en Crédal Conseil een brochure uit met als titel "Transmission d'entreprises et économie sociale, une aventure dont vous pouvez être les héros", waarin de lezer zijn eigen weg kiest.

Vandaag wordt meer dan een derde van de KMO's geleid door mensen van boven de 50. Binnen 10 tot 15 jaar zullen die zich dus in een overdrachtfase bevinden. Om ze hierbij te helpen heeft het Waals Gewest al verschillende instrumenten opgesteld, zoals Sowaccess, dat bedoeld is om overdragende ondernemers en potentiële overnemers met elkaar in contact te brengen. Maar wat met het vaak vergeten scenario van de overdracht aan de kaderleden en/of werknemers van het bedrijf, in een logica van sociale economie ? Als eerste stap in het promoten van deze optie, zal de door de twee adviesbureaus uitgegeven brochure de lezer in staat stellen, of hij overdragend ondernemer of in de overname van zijn bedrijf geïnteresseerd werknemer is, om zijn denkwerk af te bakenen, de voor- en nadelen van deze oplossing op een rijtje te zetten en,

waarom niet, een concrete poging te doen die het startpunt zal zijn van een avontuur waar zij als helden zouden kunnen uitkomen.

Deze brochure kan aangevraagd worden bij Crédal Conseil of Febecoop
c.vandemaele@febecoop.be

[Artikel tonen / print](#) | [Inhoud](#)

 Nieuwe uitdagingen voor het leer-werkbedrijf 'Le Coudmain'

Hoewel het in september ll. 20 kaarsjes mocht uitblazen, is 'Le Coudmain' nog lang niet buiten adem. Op vier december lanceerde dit leer-werkbedrijf zijn nieuwe afdeling "lassen" en zijn "anti-tagmodule".

Als concreet antwoord op het gebrek aan geschoolde en ervaren mensen, werd de opleiding tot het beroep van hulplasser op poten gezet in samenwerking met het 'Centre de Compétences Technifutur' en enkele bedrijven uit het Luikse industriebekken. De afdeling zal 20 stagiairs per jaar kunnen opleiden en voldoende kennis en knowhow bijbrengen om een verdere opleiding (her)aan te vatten, in een stage binnen een onderneming te slagen en toegang tot de arbeidsmarkt te krijgen. De "anti-tagmodule" vormt een aanvulling op de afdeling "milieuzorg" van Le Coudmain, die reeds over een onderdeel "afval sorteren en recycleren" en een onderdeel "milieuwerkers" beschikt. Tot stand gekomen dank zij een partnerschap met de stad Seraing, zal de nieuwe module stagiaires opleiden in het verwijderen, met behulp van specifieke werktuigen, van de hand- en andere tekeningen die de openbare stadsruimte ontsieren.

Info : coudmain@caesoc.be of [website](#)

[Artikel tonen / print](#) | [Inhoud](#)

Federaal

 Crocus, een forum over economie, solidariteit en samenleving

Eind 2006 richtten drie oudgedienden van de sociale economie (waaronder Peter Bosmans, verantwoordelijke voor Febecoop adviesbureau Vlaanderen), de Krokusgroep op, een discussieforum rond economie als hefboom voor een meer solidaire samenleving.

Doel van de groep? Theorieën en praktijken rond vernieuwende economische initiatieven opsporen om deze verder te verspreiden en te stimuleren om al wie het wenst de kans te geven om ze zich eigen te maken en in praktijk te brengen.

Praktisch gesproken werkt de groep op twee niveaus. De eerste kring brengt tweemaal per maand een tiental experts en veldwerkers samen om van gedachten te wisselen over hun ervaringen, hun ontmoetingen op het terrein, hun lectuur, ... Uit deze besprekingen komt een tekst naar voor die per e-mail wordt verzonden naar een tweede kring die met zijn reacties de standpunten nog zal verrijken.

Wil je er meer over weten? Of bijdragen aan het denkwerk? Neem dan contact op met

declerck.eric@krokusgroep.be

[Artikel tonen / print](#) | [Inhoud](#)

 Werkmiddelen en goede praktijken onderling delen op het net

Op 12 december, tijdens het slotcolloquium van ExpertisePunt, stelden VOSEC en SAW-B de website voor die tot stand kwam in het kader van dit project, dat gesteund wordt door het Europees Sociaal Fonds.

De website, die bedoeld is om de in de sociale economie-bedrijven voorhanden zijnde knowhow en kennis te verspreiden en op te waarderen, recenseert werkmiddelen, goede praktijken en persoonsgegevens van experts. Het gaat niet om een bibliotheek (waar al deze werkmiddelen onmiddellijk beschikbaar zouden zijn) maar veeleer om een catalogus waarin deze werkmiddelen en ervaringen bondig beschreven staan en de bezoeker wordt verzocht om contact op te nemen met de persoon die het werkmiddel dat hem interesseert heeft ontwikkeld..

Noteer dat er al in verwezen wordt naar verscheidene werkmiddelen die door Febecoop adviesbureau Vlaanderen ontwikkeld werden, alsook naar het "Vademecum voor de ondernemer van de sociale economie" en de brochure "OCMW's: actoren van de sociale economie" van Febecoop.

Inlichtingen op [de website](#)

[Artikel tonen / print](#) | [Inhoud](#)

 Schijnwerper op de Europese coöperatieve vennootschap

De Nationale Raad voor de Coöperatie plant op 19 februari 2008 een vergadering rond de Europese coöperatieve vennootschap, haar mogelijkheden en concrete ontwikkelingen.

De vergadering, die wordt voorgezeten en geanimeerd door Jean-François Hoffelt, zal aanvangen met het in perspectief plaatsen van de ECV en haar omzetting naar Belgisch recht, door Sylvia Vlaeminck, hoofd van de unit die in het DG Ondernemingen en Industrie van de Europese Commissie belast is met de handwerknijverheid en de KMO's en door Marleen Deneef, juriste en verantwoordelijke voor de leerstoel Sociale Economie aan de Universiteit van Antwerpen. O.a. zullen twee concrete gevallen van ECV naar Belgisch recht behandeld worden : Coopernic, actief in de distributiesector, en een project in de landbouwsector dat gedragen wordt door de Boerenbond. Tot slot zal Robert Pflimlin, medevoorzitter van Cooperatives Europe, de economische en politieke voordelen van dit statuut belichten.

Info : NRC Fabrice.Wiels@economie.fgov.be

[Artikel tonen / print](#) | [Inhoud](#)

 De Nationale Raad voor de Coöperatie werkt aan zijn communicatie

Al verscheidene maanden is de door Febecoop voorgezeten werkgroep "communicatie" bezig met het uitvoeren van een nieuw communicatieplan voor de Nationale Raad voor de Coöperatie.

De eerste geplande acties hebben tot doel de bestaande website op te frissen en de NRC systematisch te promoten in de communicatieacties van zijn leden. Zo is een logo "NRC erkende onderneming" in voorbereiding. Als bewijs van de nieuwe communicatiedynamiek van de NRC zou de nieuwsbrief van de Raad, waarvan einde juni het eerste nummer verstuurd werd, nog verder moeten uitgroeien tot communicatie-instrument dat is aangepast aan een breder en heterogener publiek..

Info : p.bosmans@febecoop.be

De nieuwsbrief van de NRC is beschikbaar [op website](#)

[Artikel tonen / print](#) | [Inhoud](#)

 In het Kort: Burgerschapsprijs 2007

Op 14 november ontving mensenrechtenactiviste Khady Koita de Burgerschapsprijs 2007 van de Stichting P&V. Deze 48-jarige Senegalese is voorzitter van het Europese netwerk voor de preventie en afschaffing van vrouwelijke genitale verminking en was zelf slachtoffer van deze barbaarse praktijk die ze al jarenlang aan de kaak stelt. Na Fadela Amara, toen voorzitter van 'Ni Putes ni soumises', Job Cohen, burgemeester van Amsterdam, Wannes Van de Velde en de gebroeders Dardenne, heeft de Stichting P&V nu gekozen voor een eerbetoon aan de buitengewone moed van een vrouw die strijd voert tegen een praktijk waardoor jaarlijks meer dan 2 miljoen vrouwen verminkt worden.

Meer over deze prijs op [de website van P&V](#)

[Artikel tonen / print](#) | [Inhoud](#)

Europa

 Sociale economie : een sleutelsector voor concurrentiekracht en tewerkstelling ? Eindelijk cijfers !

Het Europees Economisch en Sociaal Comité (EESC) organiseerde op 3 december een seminarie met als thema "Sociale economie: een sleutelsector voor concurrentiekracht en tewerkstelling".

Op dit seminarie met een 120-tal deelnemers werden de resultaten bekend gemaakt van de studie over de sociale economie in de Europese Unie. Het CIRIEC realiseerde deze studie op initiatief van de categorie Sociale Economie van het EESC, voorgezeten door JF. Hoffelt.

De studie brengt de sociale economie in de 27 lidstaten van de Europese Unie in kaart en belicht tevens de verschillende nationale concepten, inzetten en uitdagingen waarmee de sociale economie o.a. op Europees niveau wordt geconfronteerd.

Al lieten de toegekende middelen geen grondig onderzoek en analyse van alle gegevens toe, toch bevestigde deze studie wat de organisaties van de sociale economie al jarenlang verkondigen, namelijk hun economisch en sociaal belang. Voor alle sectoren samen brengt de studie bijvoorbeeld aan het licht dat de ondernemingen van de sociale economie goed zijn voor 11.142.883 jobs in de EU.

Tijdens het seminara wees Europees commissaris Verheugen op de belangstelling en de steun die de Commissie aan de ondernemingen van de sociale economie besteedde. Deze steun komt tot uiting in het uitwerken van diverse programma's, zoals het vroegere Equal programma, of van toekomstige acties, zoals de Small Business Act SME's. Toch liet hij opmerken dat, ook al zijn de ondernemingen van de sociale economie zeer belangrijk, het niet altijd makkelijk is om derden warm te maken voor het concept zelf van «sociale economie», dat geen betekenis heeft op het niveau van de lidstaten. De vele concepten (meerwaardeneconomie, onderneming met burgerzin, enz.) schaden het basisconcept. Het is belangrijk om in dit kader naar de gemeenschappelijke waarden te verwijzen.

Onder de vernoemde uitdagingen werd, naast het juridisch kader, vooral het vraagstuk van de zichtbaarheid aangekaart, meer bepaald in verband met de problematiek van de statistische gegevens, evenals dat van de coördinatie van de juridische structuren van de sociale economie. Indien de ondernemingen van de sociale economie niet op nationaal vlak gecoördineerd worden, zal het heel moeilijk worden om een beleid voor dit type van onderneming op te stellen en te bevorderen.

Info : a.mathis@coopseurope.coop

[Artikel tonen / print](#) | [Inhoud](#)

 In het kort: CIRIEC , 50 jaar in België

50 jaar geleden, in mei 1957, besloten de leden van de Algemene Vergadering van het CIRIEC (Centre international de recherches et d'information sur l'économie publique, sociale et coopérative) de zetel van de internationale organisatie van Genève naar Luik over te brengen en de Belgische afdeling de organisatie van zijn permanent secretariaat toe te vertrouwen.

Op 29 november van dit jaar vierde het CIRIEC de 50ste verjaardag van zijn verblijf in België met een internationaal colloquium over "De openbare, sociale en coöperatieve economie 50 jaar later. Wat zijn haar toekomstperspectieven ?". Jean-François Hoffelt, algemeen secretaris van Febecoop, nam er deel aan een rondetafel waar hij de ontwikkelingskansen van de sociale economie besprak, maar ook de structurele moeilijkheden waarmee de ondernemingen en organisaties af te rekenen hebben.

Noteer tevens de verandering van imago van het CIRIEC, dat zich dit jaar voorzag van een nieuw logo en een nieuwe [website](#)

Info : Barbara Sack, ciriec@ulg.ac.be